

Allergidiagnostik i primærsektoren

Baggrund.

Diagnostik af allergensensibilisering i primærsektoren kan foregå som priktest eller bestemmelse af IgE-antistoffer i blodprøve.

De allergener, der testes for, bør afspejle allergener, patienten udsættes for, og hvor specifik terapeutisk intervention er mulig.

Den kliniske betydning af sensibilisering (bedømt ved hudtest eller blodprøve) baseres på overensstemmelse med anamnesen (hvor udsættelse for allergener skal medføre kliniske allergisymptomer).

Baseret på undersøgelser i 70'erne fanges en stor del af de vigtigste allergier ved testning med et begrænset antal allergener. Det har medført, at der i Danmark som standard testes med 10 allergener: birk, græs, bynke, hest, hund, kat, D. pteronyssinus, D. farinae, Alternaria og Cladosporium.

Kommissorium.

En arbejdsgruppe skal fremkomme med forslag til et testpanel, som dækker behovet for primær udredning i almen praksis.

De rekommanderede allergener skal vælges ud fra følgende kriterier

- **hyppigheden** af allergisk lidelse
- **tolkningen** af testresultatet
- **sanering** mulig
- **specifik immunterapi** mulig.

Nedsættelse af arbejdsgruppe.

På opfordring fra kursisterne på Allergikurserne nedsættes en arbejdsgruppe, hvis medlemmer udpeges af DSAM, DSA og Allerginetværket.

Medlemmerne er

- Holger Mosbech
- Hans-Jørgen Malling
- Susanne Halken
- Carsten Bindslev-Jensen

- Frederik Zeuthen
- Per Grinsted

Arbejdsgruppens overvejelser.

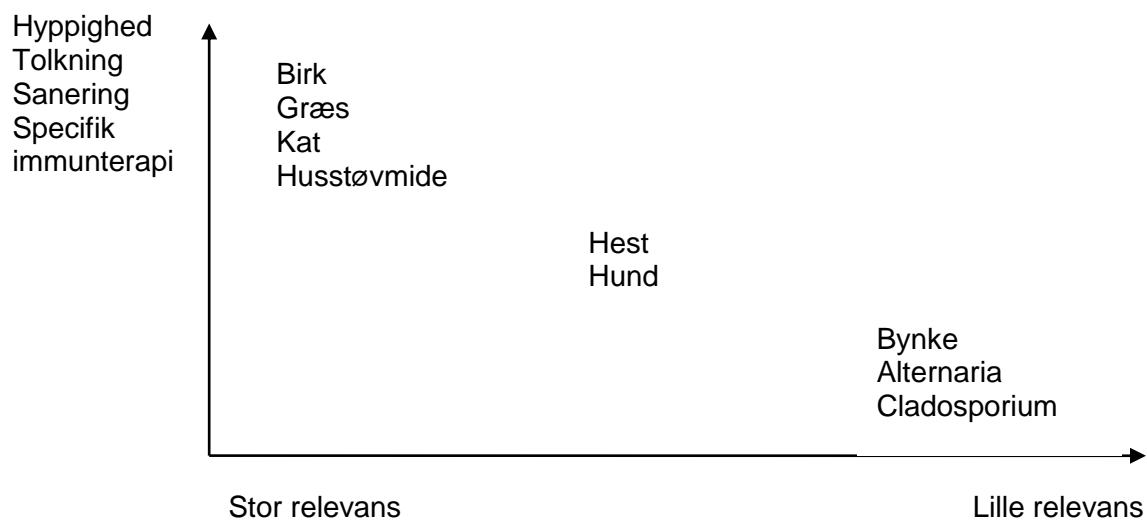
- Enighed om at det skal dreje sig om allergener, der er klinisk relevante til udredning af luftvejsallergi i almen praksis.
- Hvert af de i dag anbefalede 10 allergener er vurderet ud fra de i kommissoriet opstillede 4 kriterier – se **tabel 1**.
- De rekommanderede allergener er indsat i et grafisk layout – se **figur 1**.

Tabel 1. Vurdering i relation til de 4 kriterier.

Allergen	Hypighed	Tolkning	Sanering	Specifik immunterapi
Birk	+++	+++	0	+++
Græs	+++	+++	0	+++
Bynke	+	+	0	+
Hest	+	+++	+++	0
Hund	++	+++	++	0
Kat	++	+++	++	++
Husstøvmide	+++	+	++	++
Alternaria	+	+	0	0
Cladosporium	+	+	0	0

Se kommentarerne sidst i rapporten.

Figur 1. Grafisk opstilling af de rekommanderede allergener.

Rekommanderede 6 allergener.

Birk

Græs

Kat

Husstøvmide (Derm. pteronyssinus)

Hest

Hund

Dette panel af 6 allergener er de, der anbefales som den primære udredning i almen praksis ved priktest eller måling af specifikt IgE i blod.

Ved klinisk relevans for yderligere udredning kan suppleres med andre allergener.

Arbejdsgruppen anbefaler, at der udarbejdes forløbsbeskrivelser (patientforløb) for de hyppigste allergiske lidelser. Udarbejdelsen bør foregå i de regionale "allergiteams", der består af tværfaglige personer, der udreder og behandler patienter mistænkt for allergi.

Arbejdsgruppens bemærkninger til de enkelte allergener.

Birk og græs.

Opfylder til fulde de opstillede kriterier, bortset fra sanering.

Bynke.

Kort sæson, overlapper skimmelsvampe, ingen dokumenteret effekt af specifik immunterapi.

Hest og hund.

Beskedent dokumentation for effekt af specifik immunterapi. Der er klinisk konsekvens specielt med henblik på rådgivning og sanering.

Kat.

Rimelig dokumentation for effekt af specifik immunterapi. Der er klinisk konsekvens specielt med henblik på rådgivning og sanering.

Husstøvmide.

Vi har valgt kun at rekommandere D. pteronyssinus som primære allergen, da langt hovedparten af patienter (over 90 %), der er sensibiliseret for en eller begge husstøvmider, vil udvise positivt testresultat for D. pteronyssinus

Alternaria og Cladosporium.

Ikke særlig hyppig, vanskelig tolkning af testresultater, ingen mulighed for sanering og specifik immunterapi.

Tolkning af positive testresultater.

Det er vigtigt for den undersøgende læge at vide, at mange raske har positive priktests eller påviseligt specifikt IgE i serum uden at være allergiske. Der skal være en klar overensstemmelse mellem eksposition og symptomer, før testresultaterne kan tillægges betydning.

Tolkning af negative resultater.

Hvis testresultaterne for de 6 allergener ikke fuldt ud kan forklare patientens symptomer, eller en behandling/intervention på basis af de udførte tests ikke har en helt klar og tilstrækkelig effekt, bør patienten henvises til supplerende diagnostik. Det er vigtigt for den undersøgende læge at vide, at det anvendte testpanel med rimelighed kan anvendes til screening, men har begrænsninger både i relation til pollen, dyrehår, husstøvmider og skimmelsvampe.

Per Grinsted